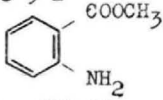

WYROBY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	NORMA BRANŻOWA	BN-68
	Produkty organiczne	6144-12
	Antranilan metylu	Grupa katalogowa X 21

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest antranilan metylu - produkt organiczny, otrzymywany syntetycznie przez estryfikację kwasu antranilowego alkoholem metylowym, a następnie oczyszczany poprzez destylację pod próżnią lub dodatkowo krystalizowany.

Antranilan metylu ma:

- a) wzór sumaryczny - $C_8H_9O_2N$
- b) wzór strukturalny
- c) ciężar cząsteczkowy - 151,16.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Antranilan metylu stosowany jest jako składnik w kompozycjach perfumeryjnych oraz do produkcji esencji spożywczych.

1.3. Normy związane

- PN-66/C-04004 Przetwory naftowe. Oznaczanie gęstości (masy właściwej)
- PN/C-04505 Chemiczne badania i próby. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej. Wytyczne dla produktów ciekłych
- PN/C-04507 Chemiczne badania i próby. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej. Wytyczne ogólne
- PN/C-04514 Oznaczanie temperatury krzepnięcia substancji organicznych
- PN/C-60008 Chemiczne badania i próby. Przyrządy do pobierania próbek. Zgłębniki do produktów ciekłych
- PN-67/O-79252 Produkty w opakowaniach transportowych. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe

2. OZNACZENIE

ANTRANILAN METYLU BN-68/6144-12

3. WYMAGANIA

Wymagania	
a) Barwa	ciecz bezbarwna lub lekko żółta z niebieską fluorescencją; dopuszczalna barwa jasnobrązowa
b) Zapach	intensywny, w rozcieńczeniu przypominający zapach kwiatu pomarańczy; smak gorzki; aromat grapefruitowy
c) Liczba kwasowa, nie większa niż	1
d) Zawartość antranilanu metylu, %, co najmniej	98
e) Gęstość d_{20}^{20}	1,164 ÷ 1,168
f) Współczynnik załamania światła n_D^{20}	1,580 ÷ 1,588
g) Temperatura krzepnięcia, °C, nie niższa niż	23
h) Rozpuszczalność w 60-procentowym roztworze alkoholu etylowego w stosunku	1 : 3

4. PAKOWANIE, PRZECCHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Antranilan metylu należy pakować w beczki żelazne ocynkowane. Przy napełnianiu zostawić wolną przestrzeń nad cieczą na zmianę objętości w zależności od temperatury - około 5% objętości. Opakowanie powinno być zaplombowane odpowiednim znakiem kontroli technicznej odcisniętym na plombie ołowianej lub aluminiowej.

4.2. Napisy na opakowaniu powinny być umieszczone zgodnie z PN-67/O-79252 i zawierać co najmniej:

- a) nazwę i adres wytwórni,
b) oznaczenie wg rozdz. 2,
c) numer partii,

Zjednoczenie Przemysłu Chemicznego
Ustanowiona przez Dyrektora Przemysłu Chemicznego dnia 30 maja 1968 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1969 r.
(Mon. Pol. nr 32/1968 poz. 220)

d) znak kontroli technicznej,

e) wagę netto i brutto.

W przypadku eksportu znakowanie należy każdorazowo uzgodnić z eksporterem.

4.3. Przechowywanie. Antranilan metylu należy przechowywać w beczkach żelaznych ocynkowanych, szczelnie zamkniętych, chroniących produkt przed działaniem światła, najlepiej w chłodnym pomieszczeniu.

4.4. Transport. Antranilan metylu może być transportowany wszelkimi środkami lokomocji.

5. BADANIA

5.1. Pobieranie próbek. Przy pobieraniu próbek należy stosować wytyczne podane w PN/C-04505, PN/C-04507 i zgłębnik wg PN/C-60008. W przypadku skrzepnięcia całość antranilanu metylu znajdującą się w danym opakowaniu należy roztopić.

Próbki należy pobierać losowo w zależności od liczby opakowań w partii w liczbie podanej w tablicy.

Liczba opakowań w partii	Liczba wybranych opakowań do pobrania próbek jednostkowych
do 5	wszystkie
6 ÷ 15	6
16 ÷ 25	9
26 ÷ 63	12
64 ÷ 100	16

Próbki pierwotne o objętości co najmniej 50 ml zlać razem. Uzyskaną w ten sposób próbkę laboratoryjną należy podzielić na dwie części, z których jedną o objętości 100 ml należy przechować do analizy rozjemczej przez 3 miesiące, a z partii przeznaczonej na eksport - przez 6 miesięcy. Drugą próbkę wykorzystać do analiz.

5.2. Określanie barwy. Barwę określić organoleptycznie w próbówce ze szkła bezbarwnego o średnicy 15 mm w przechodzącym świetle.

5.3. Określanie zapachu. Kroplą badanego antranilanu metylu zwilżyć koniec paska bibuły do sączenia bezwonnej o szerokości 0,5 ÷ 1 cm i długości około 15 cm.

Zapach powinien być swoisty, bez obcych domieszek, zgodny z określeniem w rozdz. 3 poz. b).

5.4. Oznaczanie liczby kwasowej

5.4.1. Odczynniki i roztwory

a) Alkohol etylowy rektyfikowany.

b) Fenoloftaleina, 1-procentowy roztwór alkoholowy.

c) Wodorotlenek potasowy cz.d.a., 0,1n roztwór alkoholowy.

5.4.2. Wykonanie oznaczania. W kolbie stożkowej pojemności 250 ml odważyć z dokładnością do 0,01 g około 5 g badanego antranilanu metylu, dodać 25 ml alkoholu etylowego zobojętnionego roztworem wo-

dorotlenku potasowego wobec fenoloftaleiny i miareczkować 0,1n alkoholowym roztworem wodorotlenku potasowego do pierwotnego różowego zabarwienia nie znikającego po około 10 sek.

Liczbę kwasową (LK) obliczyć wg wzoru

$$LK = \frac{5,6 \cdot V}{m}$$

w którym:

5,6 - liczba miligramów wodorotlenku potasowego w 1 ml 0,1n roztworu,

V - objętość ściśle 0,1n roztworu wodorotlenku potasowego zużytego przy miareczkowaniu, ml,

m - odważka antranilanu metylu, g.

5.4.3. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej dwóch oznaczeń nie różniących się między sobą wartością liczbową większą niż 0,1.

5.5. Oznaczanie zawartości antranilanu metylu

5.5.1. Odczynniki i roztwory

a) Wodorotlenek potasowy cz.d.a., 0,5n roztwór alkoholowy.

b) Kwas solny cz.d.a., roztwór 0,5n.

c) Fenoloftaleina, 1-procentowy roztwór alkoholowy.

5.5.2. Wykonanie oznaczania. W kolbie stożkowej pojemności 100 ml odważyć z dokładnością do 0,001 g około 1,5 g badanego antranilanu metylu, dodać 35 ml 0,5n alkoholowego roztworu wodorotlenku potasowego i ogrzewać pod chłodnicą zwrotną w ciągu 2 godz. Po ostygnięciu miareczkować nadmiar wodorotlenku potasowego ściśle 0,5n roztworem kwasu solnego, używając 5 kropli fenoloftaleiny jako wskaźnika. Należy równolegle przeprowadzić ślepa próbę.

Zawartość antranilanu metylu (X) obliczyć wg wzoru

$$X = \frac{0,07558 \cdot (V_1 - V_2)}{m} \cdot 100$$

w którym:

0,07558 - ilość antranilanu metylu zmydlona przez 1 ml 0,5n roztworu wodorotlenku potasowego, g,

V₁ - objętość ściśle 0,5n roztworu kwasu solnego użytego do miareczkowania ślepej próby, ml,

V₂ - objętość ściśle 0,5n roztworu kwasu solnego użytego do miareczkowania badanej próbki, ml,

m - odważka antranilanu metylu, g.

5.5.3. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej dwóch oznaczeń nie różniących się między sobą więcej niż o 1% wyniku mniejszego.

5.6. Oznaczanie gęstości. Gęstość antranilanu metylu należy oznaczyć areometrem wg PN-66/C-04004

w temperaturze 20°C. W przypadku analiz rozjem-
czych należy stosować oznaczanie gęstości za po-
mocą piknometru.

Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną
wyników co najmniej dwóch oznaczeń nie różniących
się między sobą więcej niż o 0,0005.

5.7. Oznaczanie współczynnika załamania świat-
ła. Współczynnik załamania światła oznacza się
przy użyciu refraktometru Abbego w temperaturze
20°C. Jeżeli oznaczanie przeprowadzone zostało w
temperaturze wyższej lub niższej w granicach
20 ± 5°C, to wynik oblicza się wg wzoru

$$n_D^{20} = n_D^t + 0,00043 \cdot (t-20)$$

w którym:

n_D^t - współczynnik załamania światła w tempera-
turze $t^\circ\text{C}$,

t - temperatura pomiaru, $^\circ\text{C}$.

5.8. Oznaczanie temperatury krzepnięcia należy
wykonać wg PN/C-04514.

5.9. Oznaczanie rozpuszczalności w alkoholu e-
tylowym. Do probówki pojemności 25 ml odmierzyć
pipetą 1 ml badanego antranilanu metylu i mia-
reczkować 60-procentowym (% obj.) roztworem alko-
holu etylowego aż do całkowitego rozpuszczenia
antranilanu metylu.

Oznaczanie należy wykonać w temperaturze 20°C.

K O N I E C